

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

9. juuni 2022*

Eelotsusetaotlus – Määrus (EMÜ) nr 2913/92 – Ühenduse tolliseadustik – Artikli 30 lõike 2 punktid a ja b – Tolliväärtus – Sarnaste kaupade tehinguväärtuse kindlaksmääramine – Riigi tolliameti koostatud ja hallatav andmebaas – Teiste liikmesriikide ja Euroopa Liidu teenistuste koostatud ja hallatav andmebaas – Identised või sarnased kaubad, mida eksporditakse liitu „samal ajal või ligikaudu samal ajal“

Kohtuasjas C-187/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Kúria (Ungari kõrgeim kohus) 4. veebruari 2021. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. märtsil 2021, menetluses

FAWKES Kft.

versus

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president E. Regan, kohtunikud I. Jarukaitis, M. Ilešič, D. Gratsias (ettekandja) ja Z. Csehi,

kohtujurist: T. Čapeta,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- FAWKES Kft., esindaja: *ügyvéd* L. P. Maruzs,
- Ungari valitsus, esindajad: M. Z. Fehér ja K. Szíjjártó,
- Hispaania valitsus, esindajad: I. Herranz Elizalde ja S. Jiménez García,
- Prantsuse valitsus, esindajad: G. Bain ja A.-L. Desjonquères,

* Kohtumenetluse keel: ungari.

- Soome valitsus, esindaja: M. Pere,
- Euroopa Komisjon, esindajad: B. Béres ja F. Clotuche-Duvieusart,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 82/97 (EÜT 1997, L 17, lk 1; ELT eriväljaanne 02/10, lk 179) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2000. aasta määrusega 2700/2000 (ELT 2000, L 311, lk 17) (edaspidi „tolliseadustik“), artikli 30 lõike 2 punktide a ja b tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud FAWKES Kft. ja Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (maksu- ja tolliameti vaiete lahendamise direktoraat, Ungari) (edaspidi „Ungari toll“) vahelises kohtuvaidluses otsuse üle, millega viimane määras tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkti b alusel Hiina päritolu tekstiilitoodete tolliväärtuse (edaspidi „vaidlusalune otsus“).

Õiguslik raamistik

Tolliseadustik

- 3 Tolliseadustik tunnistati kehtetuks ja asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT 2013, L 269, lk 1; parandus ELT 2013, L 287, lk 90). Viimati nimetatud määruse artikli 286 lõike 2 kohaselt koostoimes sama määruse artikli 288 lõikega 2 oli see tolliseadustik kuni 30. aprillini 2016 siiski kohaldatav.
- 4 Tolliseadustiku kaheksandas põhjenduses on märgitud:
„[...] [K]äesoleva seadustiku rakendamiseks vajalikke meetmeid vastu võttes tuleb võimalikult suurt tähelepanu pöörata pettuste või eeskirjade eiramise tõkestamisele, mis võivad [Euroopa Liitu] negatiivselt mõjutada.“
- 5 Selle seadustiku artikli 6 lõikes 3 on ette nähtud:
„Tolli kirjalikult vormistatud otsustes, millega taotlus tagasi lükatakse või millel on negatiivseid tagajärgi isikute suhtes, kellele need on suunatud, tuleb esitada põhjendused.“
- 6 Nimetatud seadustiku artikli 29 lõikes 1 on märgitud:
„Imporditud kauba tolliväärtus on tehinguväärtus ehk ekspordiks ühenduse tolliterritooriumile müüdud kauba eest tegelikult makstud või makstav hind, mida on vajaduse korral korrigeeritud vastavalt artiklitele 32 ja 33 [...]“.

7 Sama seadustiku artikli 30 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Kui tolliväärtust ei ole võimalik määrata artikli 29 alusel, siis tuleb selle määramiseks kohaldada lõike 2 punktides a, b, c ja d järjestuses esimest punkti, mille alusel saab tolliväärtust määrata [...]

2. Käesoleva artikli alusel määratud tolliväärtus on:

- a) identse kauba tehinguväärtus, mis on ühendusse ekspordimiseks müüdüd ja eksporditud samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse;
- b) sarnase kauba tehinguväärtus, mis on ühendusse ekspordimiseks müüdüd ja eksporditud samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse;
- c) väärtus, mis põhineb ühikuhinnal, millega imporditud kaupa või identset või sarnast imporditud kaupa on müüdüd ühenduse piires kõige suuremas üldkoguses isikule, kes ei ole müüjaga seotud;
- d) arvutatud väärtus, mis koosneb järgmistest elementidest:
 - imporditud kauba tootmisel kasutatud materjalide ning kauba tootmise ja muu töötlemise kulud või väärtus;
 - kasum ja üldkulud summa ulatuses, mis tavaliselt kujuneb ekspordiriigi tootjate poolt ühendusse ekspordimiseks toodetud ning hinnatava kaubaga samasse klassi või liiki kuuluva kauba müügil;
 - artikli 32 lõike 1 punktis e nimetatud kulud või väärtus.“

8 Tolliseadustiku artikli 31 lõikes 1 on ette nähtud:

„Kui imporditud kauba tolliväärtust ei ole võimalik määrata artiklite 29 või 30 alusel, määratakse see ühenduses kättesaadavate andmete alusel, kasutades meetodeid, mis on kooskõlas järgmiste põhimõtete ja üldsätetega:

- 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe artikli VII rakendamise leping;
- 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe artikkel VII;
- käesolev peatükk.“

9 Selle seadustiku artikkel 78 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Toll võib omal algatusel või deklarandi taotluse korral teha tollideklaratsioonis pärast kauba vabastamist muudatusi.

2. Toll võib pärast kauba vabastamist selleks, et teha kindlaks tollideklaratsioonis esitatud andmete õigsust, kontrollida äridokumente ja asjaomase kaubaga seotud impordi- või eksporditoimingute või selle kaubaga seotud järgnevat äritoimingute andmeid. Selline kontroll võib toimuda deklarandi valdustes, mõne muu nimetatud toimingutega otseselt või kaudselt

seotud isiku valdustes või isiku valdustes, kelle valduses seoses äritegevusega on nimetatud dokument või vajalikud andmed. Toll võib läbi vaadata ka kaupa, kui selle esitamine on veel võimalik.

3. Kui tollideklaratsiooni kontrollimine või tollivormistusjärgne läbivaatamine näitab, et asjaomaseid tolliprotseduure reguleerivaid sätteid on kohaldatud ebaõige või mittetäieliku teabe alusel, võtab toll kooskõlas ettenähtud sätetega olukorra lahendamiseks vajalikud meetmed, arvestades tema käsutuses olevat uut teavet.“

10 Nimetatud seadustiku artikli 221 lõigetes 3 ja 4 on sätestatud:

„3. Võlgnikule ei teatata tollimaksu summat pärast seda, kui tollivõla tekkimise kuupäevast on möödunud kolm aastat. See ajavahemik katkestatakse artikli 243 kohase kaebuse esitamise hetkest kaebuse menetlemise ajaks.

4. Kui tollivõlg on tekkinud sellise toiminguga tagajärjel, mis selle tegemise ajal oleks võinud kaasa tuua kriminaalmenetluse, võib kehtivate õigusaktidega ettenähtud tingimustel teatada võlgnikule summa pärast lõikes 3 nimetatud kolmeaastase ajavahemiku lõppemist.“

Rakendusmäärus

11 Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1993, L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3), mida on muudetud komisjoni 19. detsembri 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 3254/94 (EÜT 1994, L 346, lk 1) (edaspidi „rakendusmäärus“), V jaotise pealkiri on „Tolliväärtus“ ja see hõlmab selle artikleid 141–181a.

12 Rakendusmääruse artiklis 142 on sätestatud:

„1. Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

c) identne kaup – ühes ja samas riigis toodetud kaup, mis on igas suhtes ühesugune, kaasa arvatud kauba füüsilised omadused, kvaliteet ja maine. Väikeste väliserinevuste korral käsitatakse kaupa identsena, kui see muidu vastab kõnealusele määratlusele;

d) sarnane kaup – ühes ja samas riigis toodetud kaup, mis ei ole igas suhtes ühesugune, kuid millel on sarnased omadused ja koostis, mis võimaldavad täita samasugust otstarvet ja üksteist kaubanduslikult asendada; selleks et määrata kindlaks, kas kaup on sarnane, tuleb muude tegurite hulgas arvesse võtta ka kauba kvaliteeti, mainet ja kaubamärgi olemasolu;

[...]“.

13 Selle määruse artikkel 150 on sõnastatud järgmiselt:

„1. [Tollis]eadustiku artikli 30 lõike 2 punkti a (identse kauba tehinguväärtus) kohaldamisel määratakse tolliväärtus selle kaubaga, mille tolliväärtust määratakse, samal kaubanduslikul tasemel ja enam-vähem samas koguses müüdud identse kauba tehinguväärtuse alusel. [...]

3. Kui käesoleva artikli kohaldamisel on identsel kaubal rohkem kui üks tehinguväärtus, kasutatakse imporditud kauba tolliväärtuse määramiseks kõige madalamat.

4. Käesolevat artiklit kohaldades võidakse teise isiku toodetud kauba tehinguväärtust arvestada siis, kui lõike 1 kohaselt ei ole võimalik määrata selle identse kauba tehinguväärtust, mille tootja on sama isik, kui kaubal, mille tolliväärtust määratakse.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab identse imporditud kauba tehinguväärtus eelnevalt seadustiku artikli 29 alusel määratud tolliväärtust, mida korrigeeritakse vastavalt käesoleva artikli lõikes 1 ja lõikes 2 sätestatule.“

14 Nimetatud määruse artiklis 151 on sätestatud:

„1. [Tollis]eadustiku artikli 30 lõike 2 punkti b (sarnase kauba tehinguväärtus) kohaldamisel määratakse tolliväärtus selle kaubaga, mille tolliväärtust määratakse, samal kaubanduslikul tasemel ja enam-vähem samas koguses müüdud sarnase kauba tehinguväärtuse alusel. [...]

[...]

3. Kui käesoleva artikli kohaldamisel on sarnasel kaubal rohkem kui üks tehinguväärtus, kasutatakse imporditud kauba tolliväärtuse määramiseks kõige madalamat.

4. Käesoleva artikli kohaldamisel arvestatakse mõne teise isiku toodetud kauba tehinguväärtust siis, kui sarnasele kaubale, mida on tootnud sama isik, kes on tootnud kauba, mille tolliväärtust määratakse, ei ole lõike 1 alusel võimalik tehinguväärtust määrata.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab sarnase imporditud kauba tehinguväärtus [tollis]eadustiku artikli 29 alusel eelnevalt määratud tolliväärtust, mida korrigeeritakse vastavalt käesoleva artikli lõike 1 ja lõike 2 sätetele.“

15 Rakendusmääruse artiklis 181a on sätestatud:

„1. Toll ei pea importkauba tolliväärtust tehinguväärtuse meetodil kindlaks määrama, kui kooskõlas lõikes 2 ettenähtud korraga kahtleb toll põhjendatult selles, kas deklareeritud väärtus väljendab [tollis]eadustiku artiklis 29 osutatud makstud või makstavat kogusummat.

2. Kui tollil on lõikes 1 kirjeldatud kahtlus, võib ta paluda lisateavet vastavalt artikli 178 lõikele 4. Kui need kahtlused püsivad, peab toll enne lõpliku otsuse tegemist teatama asjaomasele isikule, soovi korral kirjalikult, nende kahtluste põhjendused ning andma talle vastuväidete esitamiseks piisava võimaluse. Lõplik otsus ja selle põhjendused saadetakse asjaomasele isikule kirjalikult.“

Määrus nr 515/97

16 Nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määruse (EÜ) nr 515/97 liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks (EÜT 1997,

L 82, lk 1; ELT eriväljaanne 02/08, lk 217), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 766/2008 (ELT 2008, L 218, lk 48) (edaspidi „määrus nr 515/97“), artikli 1 lõikes 1 on sätestatud:

„Käesoleva määrusega nähakse ette viisid, kuidas liikmesriikides tolli- ja põllumajandusalaste õigusaktide kohaldamise eest vastutavad haldusasutused teevad omavahel ja komisjoniga koostööd selleks, et tagada kõnealuste õigusaktide järgimine ühenduse süsteemi raames.“

- 17 Selle määruse I ja II jaotis käsitlevad vastavalt taotletud abi ja omaalgatuslikku abi.
- 18 Nimetatud määruse V jaotis „Tolliinfosüsteem [(TIS)]“ sisaldab 2. peatükki, mille pealkiri on omakorda „TIS toimimine ja kasutamine“ ja mis sisaldab selle artiklit 24, milles on ette nähtud:

„TIS koosneb keskandmebaasist, mille juurde pääseb terminalide kaudu igast liikmesriigist ja komisjonist. Keskandmebaas sisaldab eranditult artikli 23 lõikes 2 sõnastatud eesmärgi täitmiseks vajalikke andmeid, sealhulgas isikuandmeid, mida liigitatakse järgmiselt:

[...]

g) kaupade kinnipidamine, arestimine või konfiskeerimine;

[...]“.

Rakendusmäärus (EL) 2016/346

- 19 Komisjoni 10. märtsi 2016. aasta rakendusmääruse (EL) 2016/346, millega määratakse kindlaks tolliinfosüsteemi sisestatavad andmed (ELT 2016, L 65, lk 40), põhjenduses 1 on märgitud:

„[...] [TISi] eesmärk on aidata pädevaid asutusi tolli- või põllumajandusalaste õigusaktidega vastuolus oleva tegevuse tõkestamisel, uurimisel ja sellise tegevuse eest süüdistuse esitamisel. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks peavad liikmesriikide pädevad asutused TISi sisestama teabe asjasse puutuvate sündmuste kohta, nt kaupade arestimise või kinnipidamise kohta. Et TIS vastaks pädevate asutuste vajadustele ka edaspidi, on TISi sisestatavate andmete loetelu vaja ajakohastada.“

Väliskaubandust käsitlevat statistikat käsitlevad õigusnormid

- 20 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määruse (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1172/95 (ELT 2009, L 152, lk 23), artikli 3 lõikes 1 on ette nähtud:

„Väliskaubandusstatistika registreerib kaupade impordi ja ekspordi.

[...]

Import registreeritakse liikmesriigis siis, kui kaubad sisenevad ühenduse statistilisele territooriumile vastavalt ühele järgmistest tolliseadustikus sätestatud tolliprotseduuridest:

a) vabasse ringlusse lubamine;

b) seestöötlemine;

[...]“.

21 Selle määruse artikli 4 lõikes 1 on sätestatud:

„Artikli 3 lõikes 1 osutatud kaupade impordi ja ekspordi registreerimisel kasutatakse andmeallikana tollideklaratsiooni, sealhulgas võimalikke muudatusi statistilistes andmetes, mis tulenevad selle suhtes tehtud tolli otsustest.“

22 Nimetatud määruse artikli 5 lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid võtavad artikli 3 lõikes 1 osutatud impordi- ja ekspordiregistritest järgmised andmed:

[...]

c) kaupade statistiline väärtus impordi- või ekspordiliikmesriigi piiril;

[...]“.

23 Määruse nr 471/2009 artiklis 6 on ette nähtud:

„1. Liikmesriigid koostavad iga kuupikkuse vaatlusperioodi kohta kaupade impordi ja ekspordi statistika väärtuse ja koguse põhjal järgmiselt:

a) kaubakoodi järgi;

b) impordi-/ekspordiliikmesriigi järgi;

c) partnerriikide järgi;

d) statistilise protseduuri järgi;

e) tehingu liigi järgi;

f) impordi puhul kohaldatava sooduskohtlemise järgi;

g) transpordiliigi järgi.

[...]“.

24 Selle määruse artiklis 8 on märgitud:

„1. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostatile) artikli 6 lõikes 1 osutatud statistika hiljemalt 40 päeva jooksul pärast igakuise vaatlusperioodi lõppu.

Liikmesriigid tagavad, et statistika sisaldaks teavet kõnealuse vaatlusperioodi kogu impordi ja ekspordi kohta, tehes kohandusi, juhul kui andmed ei ole kättesaadavad.

[...]“.

25 Komisjoni 9. veebruari 2010. aasta määruse (EL) nr 113/2010, millega rakendatakse määrust nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses kaubavahetusandmete katvuse ja andmete määramisega ning kaubavahetusstatistika koostamisega ettevõtte tunnuste ja arve esitamise vääringu järgi ning seoses erikaupade või -liikumistega (ELT 2010, L 37, lk 1), artikli 4 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Statistiline väärtus põhineb kaupade väärtusel ajal ja kohas, mil ja kus need ületavad sihtliikmesriigi piiri (impordi korral) ja tegeliku ekspordiliikmesriigi piiri (ekspordi korral).

Statistiline väärtus arvutatakse lõikes 2 osutatud kaupade väärtuse põhjal ning vajaduse korral kohandatakse seda lõike 4 kohaselt vastavalt transpordi- ja kindlustuskuludele.

2. Järgides üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise lepingus (WTO tolliväärtuste määramise leping) sätestatud põhimõtteid tolliväärtuste määramiseks, on import- või eksportkauba väärtus järgmine:

- a) müügi või ostu korral import- või eksportkauba eest tegelikult makstud või makstav hind, jättes välja suvalised või fiktiivsed väärtused;
- b) muudel juhtudel hind, mis oleks makstud müügi või ostu korral.

Tolliväärtust kasutatakse juhul, kui see määratakse kindlaks vabasse ringlusse lastud kaupade kohta tolliseadustiku järgi.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

26 Põhikohtuasja kaebaja FAWKES importis 2012. aastal liitu korduvalt Hiinast pärit tekstiilitooteid. Ungari toll leidis, et tolliseadustiku artikli 29 alusel deklareeritud tehinguväärtused olid põhjendamatu madalad. Leides, et selle kauba tolliväärtust ei ole võimalik määrata tehinguväärtuse alusel tolliseadustiku artiklis 29 sätestatud reegli alusel artiklis 30 ette nähtud meetodeid kasutades, kohaldas toll sel eesmärgil nimetatud seadustiku artiklit 31, võttes vastu mitu otsust, mille peale põhikohtuasja kaebaja esitas pädevale liikmesriigi kohtule kaebuse.

27 Nagu nähtub nii põhikohtuasja kaebaja kui ka Ungari valitsuse seisukohtadest, mida selles küsimuses kinnitavad Euroopa Kohtule esitatud toimiku materjalid, tühistas liikmesriigi pädev kohus need otsused. Ungari toll tegi uued otsused, mis põhikohtuasja kaebaja esitatud kaebuste alusel samuti tühistati. See asutus tegi seejärel vaidlusaluse otsuse, millega määras tolliväärtuse kindlaks vastavalt tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktile b. Selleks kasutas ta riiklikust

andmebaasist pärit andmeid 90 päeva pikkuse ajavahemiku kohta 45 päeva enne ja 45 päeva pärast tollivormistust. Nimetatud asutus ei võtnud arvesse põhikohtuasja kaebaja muid tollivormistustoiminguid.

- 28 Põhikohtuasja kaebaja põhjendas vaidlusaluse otsuse peale esitatud kaebust esiteks sellega, et Ungari toll oleks pidanud tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkti a või b alusel tolliväärtuse määramiseks uurima andmebaase, mida peetakse mitmes liidu teenistuses, näiteks Euroopa Komisjoni maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadis (TAXUD), Euroopa Pettustevastases Ametis (OLAF) ja Eurostatis, Euroopa Liidu Statistikaametis. Teiseks ei oleks see toll tohtinud välja jätta tehinguväärtusi seoses põhikohtuasja kaebaja muu impordiga Ungarisse ja teistesse liikmesriikidesse, mida pädevad asutused ei ole vaidlustanud. Kolmandaks oleks põhikohtuasja kaebaja arvates tolliväärtuse määramisel arvesse võetud ajavahemik pidanud olema pikem kui 90 päeva, millele nimetatud toll viitas.
- 29 Kuna liikmesriigi esimese astme kohus jättis kaebuse rahuldamata, esitas põhikohtuasja kaebaja kassatsioonkaebuse Kúriale (Ungari kõrgeim kohus), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus. Oma kaebuse põhjendamiseks kordas põhikohtuasja kaebaja oma väiteid, mis puudutavad väidetavat kohustust määrata tolliväärtus kindlaks liidu andmebaasidest lähtudes, võtta arvesse selle apellandi muu impordiga seotud tehinguväärtust ja võtta aluseks asjakohast ajavahemikku, mis ületab 90 päeva.
- 30 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et kui tolliväärtuse määramisel kasutatakse identse või sarnase kauba tehinguväärtust tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b tähenduses, ei või liikmesriigi toll jätta teiste liikmesriikide tolliga konsulteerimata. Kuna liidu tasandil puudub vajalikku teavet koondav andmebaas, tuleb tolliseadustiku kõnealust sätet tõlgendada nii, et see võimaldab liikmesriigi tollil nõuda teavet teistelt liikmesriikidelt.
- 31 Lisaks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et toll võib jätta arvesse võtmata tehinguväärtused, mis on tehtud kindlaks varasemal tollivormistusel sama importija taotlusel, kui esineb kahtlus, kas need tolliväärtused on aktsepteeritavad tolliseadustiku artikli 29 tähenduses. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab samuti, et 90 päeva pikkune ajavahemik 45 päeva enne ja 45 päeva pärast tollivormistust vastab mõistele „liitu eksporditud kaup“ tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b tähenduses „samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse“.
- 32 Neil asjaoludel otsustas Kúria (Ungari kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
1. Kas [tolliseadustiku] artikli 30 lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et tolliväärtusena saab ja tuleb arvesse võtta üksnes liikmesriigi tolli tollivormistuse alusel koostatud andmebaasis olevaid väärtusi?
 2. Kui vastus esimesele eelotsuse küsimusele on eitav, siis kas tolliväärtuse määramiseks [tolliseadustiku] artikli 30 lõike 2 punktide a ja b alusel tuleb pöörduda teiste liikmesriikide tolliasutuste poole, et saada teada, mis on sarnase kauba tolliväärtus nende andmebaasides, ja/või tuleb vaadata mõnda [liidu] andmebaasi ja kasutada seal märgitud tolliväärtusi?
 3. Kas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkte a ja b võib tõlgendada nii, et tolliväärtuse määramiseks ei saa arvesse võtta tollivormistuse taotleja tehingutega seotud tehinguväärtusi, isegi kui ei liikmesriigi toll ega teiste liikmesriikide toll ei ole neid vaidlustanud?

4. Kas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktides a ja b sätestatud sama aja või ligikaudu sama aja tingimust tuleb tõlgendada nii, et seda võib piiritleda tollivormistusele 45 eelneva ja 45 järgneva päeva pikkuse perioodiga?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene ja teine küsimus

- 33 Esimese ja teise küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaselt võib liikmesriigi tolli tolliväärtuse määramisel piirduda sellega, et kasutab tema kasutatavas ja hallatavas riiklikus andmebaasis olevaid andmeid, või peab ta kasutama teavet, mis on teiste liikmesriikide tollil või liidu institutsioonidel või teenistustel, edastades neile vajaduse korral taotluse, et saada selle kindlaksmääramise jaoks täiendavaid andmeid.
- 34 Tuleb märkida, tolliväärtuse määramist käsitlevate liidu õigusnormide eesmärk on kehtestada õiglane, ühetaoline ja erapooletu süsteem, mis välistab suvalise või fiktiivse tolliväärtuse kasutamise. Tolliväärtus peab seega vastama imporditud kauba tegelikule majanduslikule väärtusele ja seetõttu võtma arvesse selle kauba kõiki elemente, millel on majanduslik väärtus (9. juuli 2020. aasta kohtuotsus Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya „Mitsnitsi“, C-76/19, EU:C:2020:543, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Peale selle, arvestades tolliseadustiku artikli 30 lõikes 2 ette nähtud tolliväärtuse määramise meetodite vahelist subordinatiivset suhet, peab toll olema iga selles sättes ette nähtud järjekordse meetodi rakendamisel hoolikas selle meetodi kohaldamise välistamise üle otsustamisel (9. novembri 2017. aasta kohtuotsus LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, punkt 52).
- 36 Seega, kui toll otsustab määrata tolliväärtuse tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkti a alusel, peab ta oma hinnangus tuginema asjaoludele, mis puudutavad identset kaupa – nagu need on määratletud rakendusmääruse artikli 142 lõike 1 punktis c –, mis eksporditakse samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse, järgides samas ka muid selle viimati nimetatud määruse artiklis 150 ette nähtud tingimusi, mis puudutavad eelkõige kaubanduslikku taset, millel neid identseid kaupu müüakse, müüdüd kogust ja nende tootjaks olevat isikut.
- 37 Analoogiliselt peab toll pärast seda, kui ta on tuvastanud, et tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktis a ette nähtud meetod ei ole kohaldatav, määrama tolliväärtuse vastavalt selle seadustiku artikli 30 lõike 2 punktile b, tuginedes oma hinnangus andmete sarnaste kaupade kohta – nagu need on määratletud rakendusmääruse artikli 142 lõike 1 punktis d –, mida eksporditakse liitu samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse, järgides samas ka muid selle viimati nimetatud määruse artiklis 151 ette nähtud tingimusi, mis on identsed artiklis 150 ette nähtud tingimustega.
- 38 Selles kontekstis, võttes arvesse hoolsuskohustust, mis tal tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b rakendamisel on, peab toll uurima kõiki tema käsutuses olevaid teabeallikaid ja andmebaase selleks, et määrata kauba tolliväärtus kindlaks võimalikult täpselt ja tegelikkusele vastavalt (vt selle kohta 9. novembri 2017. aasta kohtuotsus LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, punkt 56, ja 20. juuni 2019. aasta kohtuotsus Oribalt Riga, C-1/18, EU:C:2019:519, punkt 27).

- 39 Vastavalt sellele kohustusele on igal tollil kohustus uurida riiklikku andmebaasi, mida ta kasutab ja haldab, kuivõrd ta saab sellest andmebaasist vajalikud andmed tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b kohaldamiseks, tehes põhjendatud otsuse, mis on kooskõlas selle seadustiku artikli 6 lõikega 3. Toll ei saa aga olla kohustatud süstemaatiliselt omal algatusel või lihtsalt taotluse alusel kasutama teabeallikaid või andmebaase, mis ei ole talle nimetatud seadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b kohaldamiseks vajalikud, eriti kui tal puudub vaba ja vahetu juurdepääs sellistele teabeallikatele või andmebaasidele või kui tema kogutud andmeid ei saa kasutada selle sätte alusel tehtud otsuse põhjendustes.
- 40 Sellega seoses tuleb märkida, et toll sisestab riiklikesse andmebaasidesse temale tolliseadustiku alusel esitatud tollideklaratsioonid. Täpsemalt nähtub määruse nr 471/2009 artikli 3 lõike 1 teisest lõigust koostoimes artikli 4 lõikega 1, et liikmesriigid on kohustatud registreerima kogu nende territooriumile, mis on osa liidu statistilisest territooriumist, saabunud kauba impordi selle määruse artikli 2 punkti b tähenduses, kasutades registreerimisel andmeallikana tollideklaratsiooni. Sama määruse artikli 5 lõike 1 punkti c kohaselt on tolli poolt kindlaks määratud statistiliste andmete hulgas impordiliikmesriigi piiril kaupade statistiline väärtus, mis määruse nr 113/2010 artikli 4 lõike 1 kohaselt põhineb kaupade väärtusel ajal ja kohas, mil ja kus need ületavad sihtliikmesriigi piiri.
- 41 Selliselt koostatud riiklikud andmebaasid võivad seega põhimõtteliselt viidata andmetele, mis on vajalikud tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b kohaldamiseks. Lisaks on kõik need riiklikud andmebaasid juba oma määratluse poolest asjaomase liikmesriigi tollile, kes neid kasutab ja haldab, vabalt ja vahetult kättesaadavad.
- 42 Neil asjaoludel sõltub tollivormistuse toimumise liikmesriigi tolli võimalik kohustus kasutada teiste liikmesriikide tolli või liidu teenistuste koostatud ja hallatavatest andmebaasidest pärit andmeid sellest, kas asjaomane toll saab tolliväärtuse kindlaks määrata kooskõlas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktidega a ja b temale vahetult kättesaadavate andmete alusel. Kui sellel ametiasutusel on juba selleks vajalikud andmed nende andmebaaside põhjal, mida ta kasutab ja haldab, ei ole teiste tolliasutuste või liidu teenistuste hallatavates andmebaasides oleval teabel erilist tähtsust.
- 43 Lisaks on vaba ja vahetu juurdepääs igale riiklikule andmebaasile ainult asjaomase liikmesriigi tollil, kes seda kasutab ja haldab, mistõttu teiste liikmesriikide sarnased asutused võivad sealt teavet saada üksnes määruse nr 515/97 kohaselt esitatud taotluse alusel.
- 44 Määruse nr 515/97 artikli 1 lõikest 1 tuleneb nimelt, et selles nähakse ette viisid, kuidas liikmesriikides tolli- ja põllumajandusalaste õigusaktide kohaldamise eest vastutavad haldusasutused teevad omavahel ja komisjoniga koostööd, selleks et tagada kõnealuste õigusaktide järgimine. Seda abi osutatakse aga taotluse alusel vastavalt selle määruse esimese jaotise sätetele või vastavalt nimetatud määruse II jaotise sätetele omal algatusel olukordades, mis erinevad tavalisest kontrollist tolliväärtuse määramiseks.
- 45 Neil asjaoludel – juhul kui asjaomase liikmesriigi tolli jaoks piisab tolliväärtuse määramiseks vastavalt tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktidele a ja b selle liikmesriigi riiklikus andmebaasis olevatest andmetest – tooks see, kui kehtestatakse kohustus kasutada süstemaatiliselt teiste liikmesriikide tolli hallatavatest andmebaasidest pärinevaid andmeid, kaasa selle, et võidakse põhjendamatult takistada igasuguseid kontrollimenetlusi, mis võib seada ohtu pettuste ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemise eesmärkide saavutamise. Nimelt nõuab see eesmärk, mis on sätestatud ELTL artiklis 325 ja tolliseadustiku kaheksandas

põhjenduses, et tollikontrollid tuleb lõpetada piisavalt aegsasti, et võimaldada tollimaksude tegelikku ja täies ulatuses kogumist (vt selle kohta 8. märtsi 2022. aasta kohtuotsus (võitlus väärtuse alahindamises seisnevate pettuste vastu), C-213/19, EU:C:2022:167, punktid 209–211 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 46 Mis puudutab liidu tasandil registreeritud statistilisi andmeid, eelkõige neid, mida Euroopa Kohtule esitatud kirjalikes märkustes mainitakse, siis ei ole kindel, et need sisaldavad tingimata andmeid, mida võib kasutada tolliväärtuse määramisel tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b alusel, kuna need on koondandmed ja konfidentsiaalsed.
- 47 Selle kohta tuleb märkida, et määrus nr 515/97 kehtestab V jaotise alusel tolliinfosüsteemi, mis koosneb keskandmebaasist, mille juurde pääseb terminalide kaudu igast liikmesriigist ja komisjonist. Siiski nähtub selle määruse artikli 24 punktist g ja rakendusmääruse 2016/346 põhjendusest 1, et liikmesriikide pädevad asutused sisestavad tolliinfosüsteemi teavet selliste asjasse puutuvate sündmuste kohta nagu kaupade arestimine või kinnipidamine. Seega ei sisalda tolliinfosüsteem teavet kõigi liidu tolliterritooriumil tehtavate tollivormistustoimingute kohta, millest pädevad asutused saaksid igal juhul tuletada vajalikud andmed, et määrata kauba tolliväärtus vastavalt tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktidele a ja b.
- 48 Sama moodi nähtub määruse nr 471/2009 artiklitest 5, 6 ja 8, et liikmesriigid edastavad Eurostatile koondandmed impordi kohta, mis on esitatud väärtuse põhjal ja kaubakoodi järgi. Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 36 ja 37, nõuab tolliväärtuse määramine tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b alusel selliste andmete uurimist nagu füüsilised omadused, kvaliteet, maine, asendatavus ning arvesse võetud müügi kaubanduslik tase.
- 49 Järelikult, nagu väidab Ungari valitsus, ei näi liikmesriikide poolt määruse nr 471/2009 alusel Eurostatile edastatud andmed iseenesest võimaldavat tollil määrata tolliväärtust viisil, mis oleks kooskõlas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktidega a ja b.
- 50 Nii on see ka mis tahes liidu tasandil koostatud andmebaasi puhul, mis sisaldab tollialast teavet, nagu tariifid, päritolueeskirjad, täiendavad maksud ja tollimaksud, impordiprotseduurid ja -formaalsused, toodetega seotud nõuded, kaubandustõkked ja kaubavoogude statistika, andmata siiski täpset teavet, mis võimaldaks määrata tolliväärtust vastavalt tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktidele a ja b.
- 51 Lisaks mõjutab tolliseadustiku rakendamisel tollil lasuv põhjendamiskohustus võimalust kasutada liidu teenistuste hallatavaid andmebaase pettuse ennetamiseks.
- 52 Tolliseadustiku artikli 6 lõike 3 kohaselt peab toll kirjalikult vormistatud otsustes, millel on negatiivseid tagajärgi isikute suhtes, kellele need on suunatud, esitama põhjendused.
- 53 Seega peab tolliseadustiku rakendamisel tollil lasuv põhjendamiskohustus võimaldama esiteks selgelt ja üheselt mõistetavalt teada anda põhjused, miks ta loobus ühe või mitme tolliväärtuse määramise meetodi, käesoleval juhul tolliseadustiku artiklis 29 ette nähtud meetodi kasutamisest (vt selle kohta 9. novembri 2017. aasta kohtuotsus Valsts ieņēmumu dienests, C-46/16, EU:C:2017:839, punkt 44).
- 54 Teiseks tähendab see kohustus, et otsuses, milles määratakse kindlaks tasumisele kuuluv impordimaksude summa, on toll kohustatud esitama andmed selle kohta, mille põhjal arvutati kauba tolliväärtus, käesoleval juhul tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 alusel, nii selleks, et otsuse

adressaat saaks kaitsta oma õigusi parimatel võimalikel tingimustel ja otsustada kõiki juhtumi asjaolusid teades, kas selle meetme peale kaebuse esitamine on otstarbekas, kui ka selleks, et kohtud saaks kontrollida nimetatud otsuse õiguspärasust (vt selle kohta 9. novembri 2017. aasta kohtuotsus LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, punkt 45).

- 55 Isegi kui eeldada, et neist võib tolliväärtuse määramisel olla kasu, ei saa sellisest andmebaasist, mille eesmärk on statistiliste uurimismeetodite abil avastada kaubandusmudeleid, mis võivad kujutada endast pettust, saadud konfidentsiaalsed andmed kuuluda tolliseadustiku artikli 6 lõikes 3 nõutud põhjenduste hulka. Järelikult ei saa sellist andmebaasi, kust need andmed pärit on, lugeda tollile kättesaadavaks tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b tähenduses tolliväärtuse määramisel.
- 56 Käesoleva kohtuotsuse punktides 42–55 osutatud kaalutlused ei takista sellegipoolest liikmesriigi tollil esitada iga juhtumi asjaolusid arvesse võttes ning tema hoolsuskohustust arvestades teiste liikmesriikide tollile või liidu institutsioonidele ja teenistustele asjakohaseid taotlusi, et saada tolliväärtuse määramiseks vajalikku täiendavat teavet (vt analoogia alusel 9. novembri 2017. aasta kohtuotsus Valsts ieņēmumu dienests, C-46/16, EU:C:2017:839, punkt 55), tingimusel et selle saab asjaomasele ettevõtjale tolliseadustiku artikli 6 lõike 3 alusel teatavaks teha.
- 57 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaselt võib liikmesriigi toll tolliväärtuse määramisel piirduda sellega, et kasutab tema kasutatavas ja hallatavas riiklikus andmebaasis olevaid andmeid, ilma et ta peaks juhul, kui need andmed on selleks piisavad, kasutama teavet, mis on teiste liikmesriikide tollil või liidu institutsioonidel või teenistustel, kuid see ei mõjuta juhul, kui see nii ei ole, nimetatud tolli võimalust esitada neile ametiasutustele, institutsioonidele või teenistustele taotlus, et saada selle kindlaksmääramise jaoks täiendavaid andmeid.

Kolmas küsimus

- 58 Kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et tolliväärtuse määramiseks võib kõrvale jätta tollivormistuse taotleja muude tehingutega seotud tehinguväärtusi, isegi kui ei see toll ega teiste liikmesriikide toll ei ole neid vaidlustanud.
- 59 Rakendusmääruse artikli 150 lõikest 5 ja artikli 151 lõikest 5 tuleneb, et identse või sarnase kauba tehinguväärtus tähendab vastavalt teiste nende kaupadega, mille tolliväärtust määratakse, identsete või neile sarnaste kaupade tehinguväärtust, mis määratakse enne tolliseadustiku artikli 29 alusel.
- 60 Need sätted ei välista aga seda, et tolliväärtuse määramisel tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktide a ja b kohaselt võetakse antud impordi puhul arvesse tehinguväärtust, mis on kindlaks määratud selle seadustiku artikli 29 alusel ja mis on seotud sama ettevõtja muu impordiga.
- 61 Tolliseadustiku artikli 78 lõigete 1 ja 2 kohaselt võib toll siiski teha tollideklaratsioonis pärast kauba vabastamist muudatusi ja/või kontrollida asjaomase kaubaga seotud imporditoimingutega seotud äridokumente ja -andmeid. Lisaks tuleneb tolliseadustiku artikli 221 lõikest 3, et võlgnikule tuleb teatada nii esialgu määratud kui ka pärast võimalikku revisjoni või kontrolli määratud tollimaksu summa kolme aasta jooksul tollivõla tekkimise kuupäevast.

- 62 Lõpuks tuleneb rakendusmääruse artiklist 181a, et kui tollil esineb põhjendatud kahtlus selles, kas imporditud kauba deklareeritud väärtus väljendab kauba eest makstud või makstavat kogusummat, siis võib ta juhul, kui need kahtlused püsivad, jätta deklareeritud hinnaga nõustumata pärast seda, kui ta on palunud lisateavet või mis tahes täiendavaid dokumente ja olles andnud asjaomasele isikule nimetatud kahtluste põhjenduste kohta vastuväidete esitamiseks piisava võimaluse (16. juuni 2016. aasta kohtuotsus EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, punkt 31).
- 63 Käesoleva kohtuotsuse punktides 59–62 viidatud kõikidest sätetest nähtub, et kui liikmesriigi toll määrab konkreetse impordi puhul tolliväärtuse vastavalt tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktidele a ja b, võib ta sama ettevõtja nimetatud liikmesriiki tehtava muu impordi deklareeritud tolliväärtused välja jätta tingimusel, et nimetatud toll on need enne tolliseadustiku artikli 78 lõigete 1 ja 2 alusel selle artiklis 221 kehtestatud ajalise piiranguga ning rakendusmääruse artiklis 181a ette nähtud menetlust järgides kahtluse alla seadnud.
- 64 Olukord on erinev, kui asjaomane ettevõtja tugineb tehinguväärtusele seoses impordiga teistesse liikmesriikidesse. Kuna liikmesriigi toll ei saa mõjutada teiste liikmesriikide samade asutuste valikut rakendusmääruse artikli 181a kohaldamisel seoses ühe või mitme impordiga, siis ei saa ainuüksi asjaolu, et viimati nimetatud ametiasutus ei ole kõnealust tehinguväärtust kahtluse alla seadnud, takistada iseenesest esimesel hindamast importija viidatud tehinguväärtuse usutavust. Sellisel juhul jääb sellele ametiasutusele võimalus jätta välja sama ettevõtja impordi puhul teistesse liikmesriikidesse deklareeritud tolliväärtused tingimusel, et ta põhjendab seda väljajätmist kooskõlas tolliseadustiku artikli 6 lõikega 3 viitega andmetele, mis mõjutavad kõnealuste tehinguväärtuste usutavust.
- 65 Neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb kolmandale küsimusele vastata, et tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi toll võib tolliväärtuse määramisel välja jätta tollivormistuse taotleja muude tehingutega seotud tehinguväärtusi, isegi kui ei see toll ega teiste liikmesriikide toll ei ole neid kahtluse alla seadnud, tingimusel, et mis esiteks puutub sellesse liikmesriiki tehtava impordi tehinguväärtustesse, on nimetatud toll need enne tolliseadustiku artikli 78 lõigete 1 ja 2 alusel selle artiklis 221 kehtestatud ajalise piiranguga ning rakendusmääruse artiklis 181a ette nähtud menetlust järgides kahtluse alla seadnud, ning mis teiseks puutub teistesse liikmesriikidesse tehtava impordi tehinguväärtustesse, põhjendab toll seda väljajätmist kooskõlas tolliseadustiku artikli 6 lõikega 3 viitega andmetele, mis mõjutavad nende usutavust.

Neljas küsimus

- 66 Neljanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktides a ja b kasutatud mõistet „samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse“ tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohase tolliväärtuse määramisel võib toll piirduda sellega, et kasutab andmeid tehinguväärtuse kohta, mis on seotud 90 päeva pikkuse ajavahemikuga 45 päeva enne ja 45 päeva pärast nende kaupade, mille väärtust määratakse, tollivormistust.
- 67 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 34, on tolliväärtuse määramist käsitlevate sätete eesmärk kehtestada õiglane, ühetaoline ja erapooletu süsteem, mis välistab suvaliste ja fiktiivsete tolliväärtuste kasutamise. Seega peab tolliväärtus kajastama imporditud kauba tegelikku majanduslikku väärtust ning arvestama kõnealuse kauba kõigi osadega, millel on majanduslik väärtus.

- 68 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 38, on toll selles kontekstis kohustatud uurima kõiki tema käsutuses olevaid teabeallikaid ja andmebaase, et määrata tolliväärtus võimalikult täpselt ja võimalikult tegelikkusele vastavalt.
- 69 Tolli kohustust määrata tolliväärtus selliste identsete või sarnaste kaupade tehinguväärtuse alusel, mis on eksporditud „samal ajal või ligikaudu samal ajal“, kui see kaup, mille väärtust määratakse, tuleb mõista just neid eesmarke silmas pidades.
- 70 Eelkõige püütakse tagada nõudega võtta arvesse „samal ajal või ligikaudu samal ajal“, kui see kaup, mille väärtust määratakse, eksporditava kauba tehinguväärtust, et arvesse võetaks ekspordi kuupäevale piisavalt lähedal toimunud tehinguid, selleks et vältida ohtu, et muudetakse oluliselt kaubandustavasid ja turutingimusi, mis mõjutavad selle kauba hinda, mille väärtust määratakse.
- 71 Seega võib toll põhimõtteliselt arvesse võtta üksnes identsete või sarnaste kaupade tehinguväärtust, mis on müüdud ekspordiks liitu 90 päeva jooksul 45 päeva enne ja 45 päeva pärast selle kauba, mille väärtust määratakse, tollivormistust. Nimelt näib see ajavahemik piisavalt lähedane ekspordikuupäevale, selleks et vältida ohtu, et oluliselt muudetakse kaubandustavasid ja turutingimusi, mis mõjutavad nende kaupade hinda, mille väärtust määratakse. Seega, kui toll jõuab järeldusele, et selliste kaupade eksporditehingud, mis on identsed või sarnased selle kaubaga, mille väärtust määratakse selle ajavahemiku jooksul, võimaldavad tal määrata selle kauba tolliväärtuse kooskõlas tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktidega a ja b, ei saa ta põhimõtteliselt olla kohustatud laiendama oma uurimist nii, et see hõlmab identsete või sarnaste kaupade ekspordi väljaspool seda ajavahemikku.
- 72 Kui selle 90 päeva pikkuse ajavahemiku jooksul ei ole eksporditud identset või sarnast kaupa, siis peab toll kontrollima, kas selline eksport toimus pikema ajavahemiku jooksul, kuid mitte liiga kaugel selle kauba ekspordi kuupäevast, mille väärtust määratakse, tingimusel et selle pikema ajavahemiku jooksul on kaubandustavad ja turutingimused, mis mõjutavad hinnatava kauba hinda, jäänud suures osas samaks. Ainult siis, kui toll leiab – mida peab kontrollima liikmesriigi kohus –, et sellist ekspordi ei ole toimunud, võib ta järjestikku kasutada neid tolliväärtuse määramise meetodeid, mis on sätestatud tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktides c ja d, või muul juhul selle artiklis 31.
- 73 Seega tuleb neljandale küsimusele vastata, et tolliseadustiku artikli 30 lõike 2 punktides a ja b kasutatud mõistet „samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse“ tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohase tolliväärtuse määramisel võib toll piirduda sellega, et kasutab andmeid tehinguväärtuse kohta, mis on seotud 90 päeva pikkuse ajavahemikuga 45 päeva enne ja 45 päeva pärast nende kaupade, mille väärtust määratakse, tollivormistust, tingimusel et nende kaupadega, mille väärtust määratakse, identsete või sarnaste kaupade eksporditehingud liitu selle ajavahemiku jooksul võimaldavad määrata nende viimati nimetatute tolliväärtust vastavalt sellele sättele.

Kohtukulud

- 74 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1. Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, artikli 30 lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaselt võib liikmesriigi tolli tolliväärtuse määramisel piirduda sellega, et kasutab tema kasutatavas ja hallatavas riiklikus andmebaasis olevaid andmeid, ilma et ta peaks juhul, kui need andmed on selleks piisavad, kasutama teavet, mis on teiste liikmesriikide tollil või Euroopa Liidu institutsioonidel või teenistustel, kuid see ei mõjuta juhul, kui see nii ei ole, nimetatud tolli võimalust esitada neile ametiasutustele, institutsioonidele või teenistustele taotlus, et saada selle kindlaksmääramise jaoks täiendavaid andmeid.
2. Määruse nr 2913/92 artikli 30 lõike 2 punkte a ja b tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi toll võib tolliväärtuse määramisel välja jätta tollivormistuse taotleja muude tehingutega seotud tehinguväärtusi, isegi kui ei see toll ega teiste liikmesriikide toll ei ole neid kahtluse alla seadnud, tingimusel, et mis esiteks puutub sellesse liikmesriiki tehtava impordi tehinguväärtustesse, on nimetatud toll need enne tolliseadustiku artikli 78 lõigete 1 ja 2 alusel selle artiklis 221 kehtestatud ajalise piiranguga ning komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, mida on muudetud komisjoni 19. detsembri 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 3254/94, artiklis 181a ette nähtud menetlust järgides kahtluse alla seadnud, ning mis teiseks puutub teistesse liikmesriikidesse tehtava impordi tehinguväärtustesse, põhjendab toll seda väljajätmist kooskõlas määruse nr 2913/92 artikli 6 lõikega 3 viitega andmetele, mis mõjutavad nende usutavust.
3. Määruse nr 2913/92 artikli 30 lõike 2 punktides a ja b kasutatud mõistet „samal ajal või ligikaudu samal ajal, kui see kaup, mille väärtust määratakse“ tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohase tolliväärtuse määramisel võib toll piirduda sellega, et kasutab andmeid tehinguväärtuse kohta, mis on seotud 90 päeva pikkuse ajavahemikuga 45 päeva enne ja 45 päeva pärast nende kaupade, mille väärtust määratakse, tollivormistust, tingimusel et nende kaupadega, mille väärtust määratakse, identsete või sarnaste kaupade eksporditehingud liitu selle ajavahemiku jooksul võimaldavad määrata nende viimati nimetatute tolliväärtust vastavalt sellele sättele.

Allkirjad